

Kommuneprosjektet – 5 år senere...

JURIST
FORBUNDET

Juristforbundet – Kommune
Årsmøtet 2025

Kommuneprosjektet

*(oppstart 2020) drives av seksjon
Juristforbundet – Kommune*

Hovedmål

- Styrke innbyggernes rettssikkerhet i møte med kommunen.
- Heve kvaliteten på kommunenes saksbehandling og vedtak.
- Styrke kommunenes omdømme.
- Styrke kommunalt ansatte juristers anseelse og verdi.

Operative mål

- Jurister ansatt i alle kommuner, alternativt gjennom interkommunalt samarbeid.
- Tilgjengelig juridisk kompetanse på alle fagområder kommunene har ansvar for.

Kommuneprosjektet – et Kinderegg

- Rettssikkerhet
- Rekruttering
- Anerkjennelse
- Omdømme
- Etterspørsel
- Lønn

Ny kommuneundersøkelse (Rambøll 2023)

- Kun 53 % av norske kommuner har ansatt jurist(er).
- Best juristdekning i Viken (Oslo/Akershus), Vestland, Møre og Romsdal og Rogaland. Dårligst i Nordland, Troms og Finnmark.
- Flest jurister jobber med «plan og bygg» og på «ledernivå». Få jobber med «oppvekst og utdanning», «personvern» og «sosial og bolig».
- Nesten alle kommuner bruker eksternt juridisk bistand, mest til «HR/personal/ledernivå» og «kontrakter», lite til «sosial/helse/bolig» og «personvern».
- 14 % av kommuner med jurist vil ansette flere. Kun 2 % av kommuner uten jurist planlegger ansettelse.
- 2 av 10 kommuner uten jurist opplever at de ikke har tilstrekkelig tilgang til juridisk kompetanse.
- 4 av 10 kommuner uten jurister oppgir økonomiske årsaker til manglende ansettelse.

Opinionen mener

Likhet for loven er en viktig samfunnsverdi

Svarer ja:

96 %

2020

Respons Analyse for Juristforbundet
Respons 4-6 på skala 1-6

Loven er lik for alle i Norge, uavhengig
av bosted og personlig økonomi

Svarer ja:

62 %

2020

52 %

2023

Medlemsmøter

- Bergen (2021)
- Harstad/Bodø (2021)
- Færder/Tønsberg (2022)
- Drammen (2022)
- Stjørdal/Trondheim (2023)
- Oslo (2023)
- Akershus fylkeskommune (2023)
- Elverum (2023)
- Øygarden (2023)
- Sortland/Vestvågøy (2023)
- Os (flere kommuner) (2023)
- Fredrikstad (2023)
- Follo (flere kommuner) (2023)
- Stord/Haugesund/Karmøy/
Rosendal/Fitjar (2023)
- Sandnes (flere kommuner) (2024)
- Larvik (2024)
- Finnmark (flere kommuner) (2024)
- Arendal/Grimstad (2023 + 2024)

Regjeringsskifte alene redder ikke et barnevern i krise

DEBATT: Når lovbrudd forekommer i barnevernet, skyldes det som regel mangel på jurister i tjenesten.

«Skal barnevernet strykes og kvaliteten heves, må det bli i tjenesten», skriver Benedicte Gram-Knutsen. Foto: Shutterstock

Debattinnlegg

Debatt

Benedicte Gram-Knutsen
 Leder av Juristforbundet – Kommune

Publisert: 1 går 08:00

Glåmdalen
 Debatt på nett
 Krevende åpningstempo

Krevende åpningstempo
 Barnevern i Norge har kommet langt på vei med å etablere et barnevern som er i samsvar med de beste praksisene i andre land. Men det er fortsatt behov for å styrke kompetansen til de som jobber i barnevernet. Dette er spesielt viktig når det gjelder å håndtere alvorlige lovbrudd og kompleksitet i saker som involverer vold og seksualisert vold. Det er derfor viktig at rettsvesen og sakshandling er betyggende i alle ledd av virksomheten.

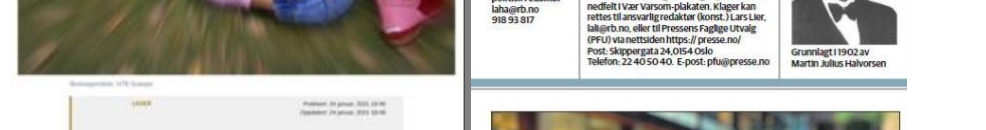
Barnevern i Norge har kommet langt på vei med å etablere et barnevern som er i samsvar med de beste praksisene i andre land. Men det er fortsatt behov for å styrke kompetansen til de som jobber i barnevernet. Dette er spesielt viktig når det gjelder å håndtere alvorlige lovbrudd og kompleksitet i saker som involverer vold og seksualisert vold. Det er derfor viktig at rettsvesen og sakshandling er betyggende i alle ledd av virksomheten.

Hallingdal
 Brukte nesten én million
 «Kvifor handlar ikkje kommunane lokalt? Er dei betre til å tolke lova i Oslo?»

«Kvifor handlar ikkje kommunane lokalt? Er dei betre til å tolke lova i Oslo?»
 Advokat Susanna Arecheborg og kommunerettist Pia Berby kjend forsøkt i Hallingdalen å bygge opp et felles fagmiljø av jurister for kommunene i Hallingdal. Juristforbundet applauderer forsøket. Vi mener dette er veien lgt for små og mellomstore kommuner som ideer ønsker samarbeid.

Barnevern trenger jurister
 Stortingrepresentant Karl Henrikken krever flere ressurser til barnevernet. Juristforbundet er enig i at øremerkede midler er veien å gå, men ikke til mer av det allerede har. Jurister er de best som styrke kvaliteten i barnevernstjenesten og hindre lovbrudd.

NRK
 Høyesterett Sport Kultur Humor Distrikt Mer
 06.20:03 Vestfold og Telemark
Juristforbundet hardt ut mot politikere - Vi blir overkjørt
 Jurister i flere kommuner føler seg overkjørt av politikere som trosser loven i strandsonebygging. Juristforbundet krever at juristene få forvalte loven.

Lars Erik Hauge politisk redaktør
 lha@nrk.no
 918 93 817
 Vi diskuterte nettopp for gruppepolitisk, nedflett i Vær Varso-møtet. Klager kan rettes til ansvarlig redaktør (konst.) Lars Erik Hauge, eller til Pressens Faglige Utvalg (PFU) via nettstedet https://presse.no/

«Løst etter regjering for gruppepolitisk, nedflett i Vær Varso-møtet. Klager kan rettes til ansvarlig redaktør (konst.) Lars Erik Hauge, eller til Pressens Faglige Utvalg (PFU) via nettstedet https://presse.no/»

LESERBREV
 Forsker i barnesaker
 Cathrine Petersen, leder av Juristforbundet i Nav, er bekymret fordi samarbeidsprosjektet Nav Eidsvoll Hurdal bare har én jurist.

Eidsvoll og Hurdal
En jurist på deling
 Samarbeidsprosjektet Nav Eidsvoll Hurdal blir tynnet. Nylig lansert. Tanken er god, men hvordan forverner kommunene at kun én jurist skal ta seg av rettsikkerheten til 30.000 innbyggere?

En jurist på deling
 Samarbeidsprosjektet Nav Eidsvoll Hurdal blir tynnet. Nylig lansert. Tanken er god, men hvordan forverner kommunene at kun én jurist skal ta seg av rettsikkerheten til 30.000 innbyggere?
 Den 31. august var det offisiell åpning av Nav Eidsvoll Hurdal. Gjennom utvekslings- og samarbeidsprosjektet skal medarbeidere i kommunene samles for å utvikle og levere gode tjenester i et komplett faglig fellestiltapparat, kan man lese på Hurdal kommunes hjemmeside. Videre fremgår det at samarbeidet skal legge til rette for lik praksis og et rettsikkerhet for innbyggerne i de to kommunene.

NORGENS LOVER
– Juristene må inn i barnevernet
 HANDESKRIBER: Hver dag er det mange barn som er i barnevernet. Dette er en utfordring for barnevernstjenesten, og det er viktig at det er nok kompetente jurister som kan hjelpe til. Dette er spesielt viktig når det gjelder å håndtere alvorlige lovbrudd og kompleksitet i saker som involverer vold og seksualisert vold. Det er derfor viktig at rettsvesen og sakshandling er betyggende i alle ledd av virksomheten.

– Juristene må inn i barnevernet
 HANDESKRIBER: Hver dag er det mange barn som er i barnevernet. Dette er en utfordring for barnevernstjenesten, og det er viktig at det er nok kompetente jurister som kan hjelpe til. Dette er spesielt viktig når det gjelder å håndtere alvorlige lovbrudd og kompleksitet i saker som involverer vold og seksualisert vold. Det er derfor viktig at rettsvesen og sakshandling er betyggende i alle ledd av virksomheten.

Takk & lov.
 Takk for et godt samarbeid og for å ha vært med på å styrke kompetansen til de som jobber i barnevernet. Dette er spesielt viktig når det gjelder å håndtere alvorlige lovbrudd og kompleksitet i saker som involverer vold og seksualisert vold. Det er derfor viktig at rettsvesen og sakshandling er betyggende i alle ledd av virksomheten.

LESERBREV
 Forsker i barnesaker
 Cathrine Petersen, leder av Juristforbundet i Nav, er bekymret fordi samarbeidsprosjektet Nav Eidsvoll Hurdal bare har én jurist.

LESERBREV
 Forsker i barnesaker
 Cathrine Petersen, leder av Juristforbundet i Nav, er bekymret fordi samarbeidsprosjektet Nav Eidsvoll Hurdal bare har én jurist.

Barnevernet trenger jurister

- Bare 6 % av landets kommuner har ansatt jurister i barnevernstjenesten (Rambøll 2023).
- Mange kommuneledere, politikere og barneverns-sjefer ser ikke behovet for jurister i det kommunale barnevernet.
- Barnevernskontorene mangler kompetanse innen rettsanvendelse, tolkning av lovverk og prosess.
- Dommer i Den europeiske menneskerettighets-domstolen og tilsynsrapporter fra statsforvalteren påpeker feil rettsanvendelse.
- For å styrke rettsikkerheten, må man erkjenne behovet for jurister i barnevernet i alle kommuner.

Strandsonen blir utilgjengelig

- 7 av 10 utbygginger i strandsonen er basert på dispensasjoner fra loven.
- I utgangspunktet er ikke dette lov.
- 1/3 av norskekysten er utilgjengelig for folk flest.
- Faren for lovbrudd er stor hvis politikerne overprøver juristens tolkning av loven.
- Bare 33 % av landets kommuner har jurister ansatt i byggesaksavdelingen (Rambøll 2023).
- Tilbakemeldinger fra medlemmer som jobber med byggesaker, ikke minst i kystkommuner, beskriver overkjøring fra lokalpolitikere som ikke vil la lover og regler stoppe deres ønske om mer utbygging.

Naturen bygges ned

- Alt styres av lover og regler, også hvordan vi som samfunn ivaretar naturen og kulturlandskapet.
- Ulike hensyn og interesser må avveies mot hverandre av politikerne, både de lokale og helt opp til stortingsrepresentantene.
- Derfor trenger politikerne kompetente råd, både når lovene skal utformes og når de skal tolkes.
- For å sikre *naturens rettsvern* er vi derfor avhengig av jurister i alle ledd.

Hva med eldreomsorgen?

- Flest jurister i kommunene jobber med «plan og bygg» og på «ledernivå».
- Hvem skal ivareta rettssikkerheten til eldre og syke i kommunene – sikre at de får de rettighetene loven gir dem?

Hva med skoleelevene?

Bare 4 % av landets kommuner har ansatte jurister som jobber med skole og oppvekst.

Hvem sørger da for at skoleelevene får sine lovbestemte rettigheter?

Veien videre...

Samarbeid med Agenda Rådgivning 2022-23

- Målavklaring og kartlegging av status og aktører.
- Direkte kartlegging og påvirkning mot utvalgte kommuner – synlighet overfor medlemmer.
- Myndighetskontakt for å få etablert et pilotprosjekt fra regjering med mål om fordeling av midler gjennom statsforvalterne.

Nytt samarbeid med Agenda Rådgivning 2024-25:

- Hovedmål 1: Lovkrav om jurister i barnevernet på førstelinjenivå.
- Hovedmål 2: Pilotmidler til jurister i kommunalt barnevern (Karmøy-modellen).

- **Fortsatt medlemsmøter og kommunekontakt**
- **Fortsatt medieinnlegg – nasjonalt og lokalt**
- **Fortsatt fokus på prosjektets budskap på Juristforbundet ulike arenaer**

Benedicte Gram-Knutsen

visepresident

benedicte.gram-knutsen@juristforbundet.no

JURIST
FORBUNDET